

פתח להם נועם ורצון לפתוחה שיערי רצונך

גליון
נועם ורצון

גליון כז - שמיני

שיחות ומאמרים ממו"ר המשפיע
הגה"ח הרב יוסף שיינברגר שליט"א

דבקות

פתח להם נועם ורצון
לפתוח שערי רצונך
שערים בתורת החסידות
בהבנה בהירה ובנפש האדם

כל הזכויות שמורות

מכון נועם ורצון

רחוב רבי יהושע 12, בית שמש
איימיל: w5187272@gmail.com

לקבלת גליונות באיימיל

w5187272@gmail.com

ניתן לשמוע כל שיעורי הרב

באתר קול הלשון

מספר ישיר

ארץ ישראל: 073.2951207

ארצות הברית: 646.5134509

בקול נועם ורצון: 718.4007221

ובאתר תורה אני טיים

עימוד:

ש"ס - 053.3177225

עיצוב:

אדרת - 050.4107439

להצלחת יו"דנו עזו
הרה"ח המפורא
יעקב יואל אליעזר בן שפרינצא פערל
ובני ביתו שיהיו

לתרומות והנצחות נא לפנות לטלפון 0556781410
כמו כן אפשר לתרום להוצאות הגליון בגדרים פלוס נועם
ורצון - בית שמש (ע"ר)

סימן טוב ומזל טוב

בס"ד

יהא לנו ולכל ישראל אמן

ברגשי גיל וששון ושמחה מקרב לב עמוק מתוך אהבה וחיבה נבוא בקול תודה וזמרה וצהלה לשגר ברכת מזל טוב וגדא יאה, קדם מאיר עיננו בנתיבות החיים ומלמדנו בינה להבין ולהשכיל בסודות התורה, ולחיות חיי נצח באור פני מלך חיים, המחדיר בלבנו אהבת הקב"ה אהבת התורה ואהבת ישראל, פותח בפנינו אור הצדיקים ודרכי ההשגה והדבקות בקל חי צורנו לחיות ביחוד קוב"ה ושכינתא לאור תורת האריז"ל ומרנא אור שבעת הימים הבעשי"ט הקי' ותלמידיו הקי' באור היאמונה יתענוג' וירצון'.

מו"ר המשפיע הגה"ח

רבי יוסף שיינברגר שליט"א

לרגל השמחה השרויה בביתו
בהכנס בנו חתן הבר מצוה יניק וחכים
כמר דוד ני"ו
לנועם עול תורה ומצוות

שמחת הבר מצוה תתקיים ביום שלישי לסדר תזריע מצורע א' אייר
באולם אסטרייכער רחוב רבי יהודה הנשיא 11 בית שמש

והברכה אחת היא מקרב לב עמוק שירוהו מו"ר מלא חופניים נחת ממנו ומכל יוצאי חלציו, מתוך נהורא מעליא ובריות גופא, והרחבה גדולה ברוחניות ובגשמיות, ושנוכה כולנו יחד לראות בביאת גואל צדק ברחמים במהרה בימינו אמן.

המברכים

מכון נועם ורצון
בית שמש

בני החבורה
ארץ ישראל - ארה"ב - לונדון

דבקות

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה', איתא בספרא (תורת כהנים פ' שמיני) אותו היצר הרע העבירו מלבבכם, כשם שהוא יחיד בעולם כך תהא עבודתכם מיוחדת לפניו ע"ש, זה כלל גדול, שיהיה לאדם תמיד רק מחשבה אחת בעבודת הבורא יתברך שמו, כמו שכתוב (קהלת ג) והאלהים עשה שייראו מלפניו וגו', והמה בקשו חשבונות רבים, שמכח רבות מחשבות מתבלבל, ויחשוב שכל דבר שיש בעולם הכל מלא מהבורא יתברך שמו וכו'.
(בעש"ט שמיני אות א)

ויחשוב שאני רוצה תמיד לעשות לו נחת רוח ולעבוד אותו תמיד, ותמיד יהיה מחשבתו דבוקה בעולם העליון בו יתברך, וזהו פירוש הפסוק ברמז (פ' אמור) ומן המקדש לא יצא, וכשיאריך לדבר מעניני עולם הזה, יהיה מחשבתו שהוא הולך מעולם העליון למטה, כמו האדם שהולך מביתו לחוץ ודעתו לחזור תיכף, ובעת ההליכה חושב מתי יחזור לביתו, כך יחשוב תמיד בעולם העליון ששם ביתו העקריי הבורא יתברך שמו, וזהו אף בעת שהוא מדבר בעניני העולם הזה, ויחזור תיכף מחשבתו לדבוק בראשון, וזהו שאמר דוד לשלמה בנו (מלכים א ב) אנכי הולך בדרך כל הארץ, פירוש, כמו אדם שהולך בדרך, ודעתו וחשקו בכל המהירות לחזור לביתו.

לפעמים צריך להסתכל לכאן ולכאן, כדי להדבוק מחשבתו בבורא יתברך, מפני חומריות גופו שהוא מסך מבדיל על הנשמה. (שם אות ג)

פרק א

'דבקות', מושג שכל נפש טהורה מבני ישראל קדושים שואפת ומשתוקקת לאחוז בה ולו באפס קצהו בכדי להיות דבוק בקל חי צורנו משך כל ימי חייו, מלבד מה שהוא מצוות עשה מן התורה "ובו תדבק", טומנת מצוה זו בקרבה נקודת חיות וקשר נפשי עם הקב"ה, בנוסף לקומת המעשה שנצטוו בהם בני ישראל, שאיפת הנשמה לקיים את כל דברי התורה הזאת מתוך חיבור נפשי ונשמתי, אמנם לפעמים מחוסר בהירות במושג הדבקות ודרכי קנינה מגשש אדם באפילה מבלי לעמוד עליה כראוי וכנכון, ובמשך הזמן אפסה תקוות האדם להתמיד בה ולהפוך אותה לנחלת חייו, ומרגיל עצמו להסתפק במועט עם התעוררות הנפש במועד מסוים ולזמן קצר, וחש שבכך יצא ידי חובתו.

דבקות כח הריכוז

הבעש"ט הק' פותח שער גדול למחפשי הדבקות קולע הוא אל השערה בהגדרת מהות הדבקות, כן נותן בית יד כיצד לפתח ולהתמיד בנקודה זו.

טרם שנביא את דבריו הק', מן הנכון להפשיט קצת מושג זה שהרבה נבוכים בה בחשבם שענין הדבקות טמיר ונעלם ואפוף מיסתורין, כמו כן דרכי קנינה הוא רק לאחר זיכון החומר והרוח כיהות, ורק אנשי מעלה זוכים להשתלם במידה זו, בנוסף לכך יתכן שמילדתו נחקק במוחו ציור הדבקות כמשהו שמחוץ ממערכת חיי האדם, ונרכשת היא על ידי תנועות משונות או במעשים היוצאים משגרת חיי האדם, אשר בדרך כלל נוטע באדם התחושה שמתעלה במעלות רמות בהפשטת הצורה מן החומר. אמנם זה אינו, הבעש"ט מלמדנו שכל דרכי העבודה והדבקות האלוקית אמורים להיות חלק בלתי נפרד מחיינו הרגילים של היהודי, כי נתאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים נשמה בגוף.

פירושה של דבקות היא, ריכוז המחשבה או הלב לעבר נקודה אחת, וההתמדה בה פותח בפני האדם לראות את הפרטים המסתעפים ממנה, הריכוז והאחיזה בכלל נותן אפשרות לראות הפרט, וכמו כן הפרטים משמשים ככלים לאחוז בהם את הכלל.

עולם

ונמחיש יותר דברינו בדוגמא מ'עולם' 'שנה' 'נפש'. אברך חפץ לחדש קצת את נפשו ורוחו ונשמתו, לשם כך לוקח פסק זמן ממירוץ החיים ונוסע לכפר מירון מקום מנוחותו של התנא האלוקי רשב"י, להסתופף בצילו ולשאוב משם לב טהור ורוח נכון לחדש את קרבו, אינו מטרת נסיעתו לשפוף נפשו בתפילה או לפעול ישועה גשמית או רוחנית, אשר למטרה זו מספיק בדרך כלל כמה שעות בודדות, אלא סיבת נסיעתו לשני ימים רצופים או שלשה, הוא לשם העתקת מקום מושבו בצל הצדיק, לומד אצל רשבי, אוכל אצל רשב"י ויושן אצל רשב"י, גם מרגיש הוא בעצם טיולו בשבילי כפר מירון תחת ההשראת הצדיק, הכל מסתובב סביב רבי שמעון, רוחו ונפשו באטמוספירה אחרת לגמרי, הגם שעושה שאר מיני פעולות שנוהג לעשותם גם בשבתו בבית, מכל מקום כאן הכל שונה כל מעשיו ולימודו חדורים באור וחיות של אור הצדיק רשב"י.

הגם שעיקר סיבת חיותו הוא השראת השכינה החופפת על מקום קדוש ונשגב זה, מכל מקום יש בה גם אחיזה גשמית בתכונת הנפש של האדם, והיא ריכוז המחשבה למקום אחד, הוא נמצא עכשיו במירון, חי הוא בנקודה אחת ויחידה אשר ממנה מסתעף שאר חלקי עבודתו, המתמלאים חיות מנקודת הריכוז והדבקות במקום אחד.

שנה

בן הוא ב'שנה', כל חג טומן בו אור וגוון מסוים של קשר ודבקות עם הקב"ה, פסח יציאת מצרים, שבועות קבלת התורה וכו', ריכוז המחשבה לענין אחד גורם לאדם לחיות ביום טוב בכל רמ"ח ושס"ה, כל רעיונותיו סובבים סביב ציר אחד, נקודת משמעות היום טוב. לדוגמא, בחג הפסח שרוי האדם שבעה ימים סביב נושא אחד, יציאת מצרים, הכולל מצוות אכילת מצה והשבתת החמץ, כאשר אדם חי בנקודה אחת ומחשבתו סובב סביב נקודה זו אזי נפתח בפניו הרגשים וחווים שונים סביב מהות החג, שוב אנו רואים שריכוז המחשבה לעבר נקודת זמן מסויים, מעניק לאדם את המרחב הנפשי להדבק ולהפנים היטב מהות הזמן ופרטיה*.

הערות וצינונים

א. זהו אחת מהסיבות שהמועדים חביבים על ישראל, מלבד הקדושה והאור של היום טוב השופע בנשמות בני ישראל, יהודי מתרכז על נקודה אחת למשך כמה ימים ומסודר הוא בצורת הדבקות עם הקב"ה, אמנם בשאר ימות השנה משוטטת נפשו ממקום אחד למשנהו, אמנם אדם שירגיל עצמו לרכז מחשבתו על עבודה מסויימת ירגיש לפי ערך גם בשאר ימות החול רוגע נפשי ושמחה יתירה.

נפש

הדבקות והריכוז באים לידי ביטוי גם בחלק הנפש, כאשר אדם משקיע את נפשו במידה אחת לבארה ולבררה, אזי נפתחים לפניו רובדים שונים זו לפנים מזו בהכרת מידותיו ודרכי תיקונם. וכמו כן אדם השקוע בסוגיא אחת ומעיין בה היטב דולה ממנה עומקים ודקיות שלא היה מגיע אליהם בלימוד באופן שטחי, התמקדות בסוגיא אחת גורם לאדם להתדבק בה.

מחשבה אחת

זה הכלל, הדבקות הוא ריכוז המחשבה לעבר נקודה אחת שוב ושוב, ובכך יכול להדבק ולהמשך אחריה בכלל ובפרט.

אמנם כאשר רעיונותיו ומחשבתו של האדם מבולבלים, ורץ מנקודה אחת למשנהו, אינו יכול להתחבר לשום דבר כראוי וכנכון, ונקודת הריכוז והדבקות רחוקה היא ממנה. דומה הוא לבחור או אברך הנמצא בבית המדרש בבין הזמנים, ומחוסר ריכוז וסדר מסודר פותח כל רגע ספר אחר, ועל שולחנו גערמים שורה של ספרים, אמנם הוא עצמו אינו נמצא שם.

ישנו דחף מסוים לאדם לגמור ספר לפני יום טוב כהכנה נפשית למועד, לדוגמא לוקח בידו ספר שפת אמת לפני חג השבועות ועובר על כל תורתיו על חג השבועות, אמנם חסר לו ידיעה בסיסית, והוא שהרה"ק בעל השפת אמת אמר רק שנים או שלושה תורות קצרות בכל שנה, ובהם היה חי ודבוק, והוא רוצה להספיק בשנה אחת כל תורתיו של השפת אמת אשר נאמרו משך הרבה שנים, כמובן שאין אנו באים להורות הלכה למעשה אלא להמחיש לאדם עד כמה חסר ישוב הדעת בצורת עבודה זו.

זהו פשר דברי הבעש"ט הפותח לנו שער הראשי של הדבקות באמרו: **זה כלל גדול, שיהיה לאדם תמיד רק מחשבה אחת בעבודת הבורא יתברך שמו, כמו שכתוב** (קהלת א) **"והאלהים עשה שייראו מלפניו" וגו', והמה בקשו חשבונות רבים, שמכח רבות מחשבות מתבלבל.**

בתיבות אלו מעט הכמות ורב האיכות פותח לנו שערי אורה לאחוז במידת מה בעבודת הדבקות, ריכוז המחשבה, טבע האדם לתפוס את כל העולם ברגע אחד, רוצה לרכוש כל מדרגות הקדושה בבת אחת, מחשבת האדם משוטטת ממקום

למקום מבלי מנוח, ריבוי המחשבות הנקראים חשבונות רבים, והם מסך המבדיל לקנין הדבקות, אמנם כאשר אדם חי עם נקודה אחת משך זמן אזי מקבל קנין נפשי במידה זו.

פרק ב

מביון שכבר נגענו בענין נרחיב קצת את היריעה בזה. אדם מוקף בדרך כלל ממאות חפצים סביבו, ומחמת רגילותו לשהות סביבם אינו משים לב אליהם ואינו מבחין בקיומם וציורם, כאשר יעצור שטף מחשבתו לרגע, וירכז מחשבתו בכוס העומד לנגד עיניו, יבחין לפתע בהרבה פרטים שטרם שם לב, יתחיל להרהר בליבו מדוע צורת הכוס היא עגולה, לראשונה ישים לב בציורים שעל גבי הכוס, גם יתחיל להרהר מדוע בכלל נקרא חפץ זה כוס, לפתע יתנוצץ במוחו שכוס בגמטרי' אלוקים מידת הצמצום, כי הכוס כונס בתוכו משקה לפי מדידה והגבלה מסויימת.

גם הספר המונח לפניו יקבל צורה חדשה, יתחיל להתבונן באותיות הטבועות על הכריכה החיצונית, 'תלמוד בבלי', במחשבתו תחלוף הרהור קל מה המשמעות 'תלמוד', גם ירד לפרטים קטנים יותר בצורת האותיות מדוע אות ת' נראה כך ואות ל' כך, ומענין לענין יפתח לפניו עוד ועוד פרטים המקיפים את החפץ העומד לנגד עיניו, ולא ירגיש איך הזמן חולף בהיות נפשו שקוע לעבר נקודה אחת ונמשך לה בדרך ממילא, הגם שכבר ראה מאות פעמים תיבות אלו על גב הכריכה מכל מקום לא התרכז בהם.

הבעש"ט הנחיל לנו כלל גדול, שמכל דבר שאדם רואה או שומע בהליכות חייו גם מהדברים הגשמיים עליו ליקח ממנו הוראה בעבודת השם, יעשה האדם חשבון נפש לעצמו, מדוע אינו רואה שנקודה זו פרה ורבה אצלו, הרי בכל רגע נפגש האדם עם מושג חדש, ומדוע אינו לוקח מזה הוראה בעבודת קונו. המענה הוא, כי אינו משים לב למה שהוא רואה, מכיון שמחשבתו משוטטת בכל רגע מענין זה לענין אחר, ובפרט בדורנו אנו שאנו מקבלים שפע של מידע בכל רגע נתון מארבע קצוות תבל, ואין המוח יכול לעבד כל כך הרבה מידע, ובכך נפגם כח הריכוז של נפש האדם, ובדרך ממילא נחלש כח הדבקות, וחסר הוא גם בהוראה בעבודת השם.

אמנם האדם שיש לו רוגע נפשי ומתמקד על נקודה אחת, שוב יכול להפוך בה שוב ושוב, ולהפנים את מה שראה או שמע, ויכול לתרגם כל זה הלכה למעשה בעבודת קונו.

דבקות ותנועות

אתה הראת לדעת שכל ענין ומהות הדבקות שווה היא לכל נפש כאשר אדם מתהלך בישוב הדעת הנכון, ואין תנועות משונות או מעשים מופלגים מקניני הדבקות, וזה מה שמצינו לפעמים תנועות של דבקות אצל הצדיקים, כל אלו לא היו אלא בכדי להגביר כוח הריכוז, דוגמא לדבר מה שהבעש"ט אומר (שמיני אות ג): **לפעמים צריך להסתכל לכאן ולכאן, כדי להדביק מחשבתו בבורא יתברך, מפני חומריות גופו שהוא מסך מבדיל על הנשמה.** אין הוא מהות הדבקות, אלא עצה מועילה לשפר את כח הריכוז, אמנם עיקר הדבקות הוא ההתמקדות על נקודה אחת.

פרק ג

עך כאן נתבאר על קצה המזלג עיקר ושורש מהות הדבקות, אמנם כאן הבן שואל מהו המחשבה האחת ויחידה אשר ביכלתה לשמש כ'כלל' לשאר פרטי הדבקות בינו לבין קונו. גם על שאלה זו מוצאים אנו תשובה ממורנו אור שבעת הימים הבעש"ט הק': **ויחשוב שכל דבר שיש בעולם הכל מלא מהבורא יתברך שמו.**

אהרות ה'

יסוד היסודות שהנחיל הבעש"ט בקרב תלמידיו הוא הבהירות ביחודו ואחדותו יתברך שמו עם העולם הגשמי, יסוד זה ממלא דפים שלמים בספרי החסידות, וכמו כן חוזר ונשנה שוב ושוב בכל תורה ואימרה בקרב באי שער היכלו הק', ולא בכדי, מלבד שמצוות אחדות ה' נמנית היא בין תרי"ג מצוות התורה, משמשת היא כעיקר ויסוד הדבקות באורו יתברך שמו.

לעולם ה' דברך ניצב בשמים, הקב"ה מהווה את העולם בכל רגע ורגע, היות שהעולם נברא יש מאין הרי שאין לו שום קיום עצמי, באם היה לו קיום עצמי לא היה צורך לבראו אותו, הרי גם לאחר שנברא העולם כל מציאות קיומו והויתו הוא מציאות הבורא.

בהירות המחשבה והדבקות במחשבה זו מחוללת מהפך במחשבת וציור האדם, אין הקב"ה מגיע ומאיר כאן בעולם כאורח הבא מהחוץ, אדרבה אנו אורחים במציאותו ית' שהוא מציאות של כל העולמות, זהו פשר דברי הגמרא 'הוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו'. יתירה מזו 'אין עוד מלבדו' אין שום מציאות מבלעדי הקב"ה.

האחיזה במחשבה זו גורמת לאדם להפנים שבעצם מציאות הבורא אינה כפי שנצטייר לו בילדותו שאנו בני אנוש נמצאים כאן בארץ הגשמי, והקב"ה כביכול יושב בשמים על כסא כבודו ומשם מרחוק משגיח ומנהיג את העולם, אלא הקב"ה נמצא בארץ הגשמי בדיוק כפי שהוא נמצא בשמים, שהרי אין שום מציאות מבלעדיו ית"ש.

נוכח פני ה'

ציור וחקיקה זו במוח האדם גורם שמציאות של הקב"ה נוכח לנגד עיניו, מעתה אין הוא צריך להרים עיניו למעלה כשמתפלל או בשאר זמני דבקות, אלא 'עיניך לנוכח יביטו', יכול הוא לישיב עם עיניים פתוחות ולצייר במחשבתו "נוכח פני ה".

וכדבריו המאירים של הבעש"ט הק' (פרשת עקב): ויהיה תמיד בשמחה, ויחשוב ויאמין באמונה שלימה שהשכינה אצלו ושומרת אותו, **והוא מסתכל על הבורא יתברך שמו והבורא יתברך שמו מסתכל בו**, עכ"ל. המורם מדבריו צורת הדבקות בהקב"ה - שירגיל מחשבתו לראות את מציאות הבורא מול עיניו.

הוא מקומו של עולם

ונפרט יותר. מטבע בני אדם, כשנזכר בהשם יתברך מתעורר בתנועה מסוימת, אם זה נענוע הידים או הראש וכדומה, הטעם, כבר הורגל במחשבתו לחיות ולראות את מציאות העולם כדבר בר קיימא, והמחשבה על הקב"ה נתפס בנפשו כדבר חידוש, ולכן כאשר נזכר מהקב"ה נפעל בדרך ממילא תנועה של התעוררות. אמנם כאשר חוקק במחשבתו ובנפשו שמציאות הבריאה אינה אלה מציאות הקב"ה, אזי ברגע שנזכר מהקב"ה אינו כדבר חידוש, שהרי זה דבר טבעי שמציאות הבורא ממלא את כל העולם.

דונמא לדבר, אדם היושב לאור היום וסוגר עיניו לכמה דקות, כאשר שוב יפתח עיניו לא יתפעל מאור היום, כי לא עלתה במחשבה שבזמן עצימת עיניו אין אור השמש מאיר, אלא שלזמן קצר כשעיניו היו סגורות היה תחת חושך, והחסרון היה מצידו. הנמשל, מציאות ה' נוכחת בכל עת בעולם, יתירה מזו הוא מציאות העולם, אלא שלפעמים שוכחים מזה, אבל כשנזכרים בו שוב הוא כדבר הפשוט שהוא נוכח כאן.

ובררך הלצה מסופר על אחד שלמד עם חבריו עומקי הסוגיות שבש"ס, ותוך כדי הלימוד אומר לחבירו שיש איזה רמב"ם מרוחק (א פארוואפענער רמב"ם בעגה הישיבתית) שאומר כך וכך, חבירו ענה לעומתו, הרמב"ם הוא על המקום ואתה זרוק (פארווארפן).

דברי הבעש"ט

וראה דברי הבעש"ט הק' (עקב אות מב): **מעלה גדולה כשאדם מחשב ומהרהר תמיד בלבו שהוא אצל הבורא יתברך, והוא מקיף אותו מכל צדדיו, ויהיה דבוק כל**

כך שלא יהיה צריך ליישב את עצמו בכל פעם שהוא אצלו יתברך, רק שיראה הבורא יתברך שמו בעין השכל, ושהוא יתברך מקומו של עולם, והכוונה, שהרי הוא היה קודם שברא העולם, והעולם הוא עומד בבורא יתברך, ואם כן צריך שיהיה דבוק כל כך שעיקר ראייתו יהיה בבורא יתברך, ולא שתהיה עיקר ראייתו בעולם ואגב בבורא, לא כן, אלא עיקר ראייתו תהא בבורא יתברך.

ההתמדה והדבקות בציר יחודו ואחדותו יתברך יפה כוחה לשנות מחשבתו של האדם מהקצה אל הקצה מציאות ה' נעשה אצלו כדבר ממשי ומציאותי, נוכחות מציאות הקב"ה גם בעולם הגשמי. ומתוך כלל זה יבוא האדם להרחיב עוד ועוד בפרטים היוצאים מיסוד וכלל זה, גם יפה כוחה לפתוח נפש והרגשת האדם כאשר חש הוא שהקב"ה בחר להוות עולמו באופן וצורה זה של יש מאין, כי חפץ לדור עמנו מכל צד ופינה, ואפילו נימה אחת לא תצא ממציאותו ואחדותו יתברך, בכדי להנחיל בנו תחושה של קירבה של דירה עימנו בצוותא חדא כאן בעולמנו הגשמי.

פרק ד

יפה מחשבה זו לפתוח בנו את הכח לאחוז ולדבוק בכל תרי"ג מצוות כאשר אמונה זו אשר רבה היא להקנות לאדם את הכח והחיות להדבק בכל תרי"ג מצוות התורה. וכדברי הבעל התניא (פרק לג): והנה כמה גדולה שמחת הדיוט ושפל אנשים בהתקרבותו למלך בשר ודם המתאכסן ודר אתו עמו בביתו, וק"ו לאין קץ לקרבת ודירת ממ"ה הקב"ה, וכדכתיב כי מי הוא זה אשר ערב לבו לגשת אלי נאם ה'. ועל זה תיקנו ליתן שבח והודיה לשמו ית' בכל בקר ולומר אשרינו מה טוב חלקנו וכו' ומה יפה ירושתנו, כלומר כמו שהאדם שש ושמח בירושה שנפלה לו הון עתק שלא עמל בו כן ויותר מכן לאין קץ יש לנו לשמוח על ירושתנו שהנחילנו אבותינו הוא יחוד ה' האמיתי אשר אפ"י בארץ מתחת אין עוד מלבדו וזו היא דירתו בתחתונים. וזהו שאמרו רז"ל תרי"ג מצוות ניתנו לישראל בא חבקוק והעמידן על אחת, שנאמר וצדיק באמונתו יחיה. כלומר כאלו אינה רק מצוה אחת היא האמונה לבדה כי ע"י האמונה לבדה יבא לקיום כל התרי"ג מצוות, דהיינו כשיהיה לבו שש ושמח באמונתו ביחוד ה' בתכלית השמחה כאלו לא היתה עליו רק מצוה זו לבדה והיא לבדה תכלית בריאתו ובריאת כל העולמות, הרי בכח וחיות נפשו בשמחה רבה זו תתעלה נפשו למעלה מעלה על כל המונעים קיום כל התרי"ג מצוות מבית ומחוץ.

והעמידן על אחת

מדבריו אנו למדים שיש לאדם לאחוז בפרט אחד בכדי שידבק בשאר אופני הדבקות עם הקב"ה, ומבאר בזה דברי הגמרא (מכות כד.) 'בא חבקוק והעמידן על אחת', ולכאורה יש לתמוה בפשר דברי הגמרא, הרי שום נביא לא יכול לגרוע אפילו אות אחת מדברי התורה, ואיך הוריד חבקוק תרי"ב מצוות התורה ושם דגש רק על מצוות האמונה, אמנם כאשר נדייק בדברי רז"ל 'והעמידן על אחת', לא כתוב שביטל שאר המצוות ח"ו, אלא העמידן על אחת, באיזה במצוה ראוי לדבוק שעל ידה יוכל לבוא לידי קיום כל שאר מצוות התורה, וחבקוק העמיד זאת על מצוות האמונה כדכתיב "וצדיק באמונתו יחיה", שמצוה זו היא חיות כל שאר מצוות התורה ומשמשת להם כנשמה לגוף.

אמונה בקדושת ישראל

אמנם אין מספיק רק המחשבה על מציאות הבורא אלא נדרש גם הבהירות במעלת קדושת נשמתו וכדברי הבעש"ט **ויחשוב שאני רוצה תמיד לעשות לו נחת רוח ולעבוד אותו תמיד, ותמיד יהיה מחשבתו דבוקה בעולם העליון בו יתברך.** העמיד כאן תנאי קודם למעשה שעל האדם צריך לדעת נאמנה בבהירות הדעת שכל חפצו לעשות נחת רוח לקונו, כי ענווה פסולה מעכבת היא את המחשבה במציאות הקל, מכיון שגם אם הוא חש במציאות הבורא מכל מקום מרגיש במסך המבדיל בינו לבין קונו, ואין הוא חי במדרגה זו, וכפי שנתבאר לעיל נקודת הדבקות הוא התמקדות על מקום מסויים, לכן צריך להרגיש ולחוות שמציאות הבורא זהו עיקר חיותו וזהו מקומו הטבעי, ואין ביכולת עכירות גופו למנוע ממנו את הדבקות בקל חי צורנו, וכאשר אדם חי אם הבהירות שבעצם כל חפצו לעשות נחת רוח לקונו נחקק בנפשו שהקדושה והרוממות זהו עיקר חיותו, וזהו מקומו הטבעי, ועל ידי כך יוכל לפתח קומתו ועולמו הרוחני.

מן המקדש לא יצא

ועל זה מוסיף הנאמר "מן המקדש לא יצא", שעל האדם לרכז מחשבתו שעיקר מקומו הוא בהקב"ה וכל שאר צרכיו ועשייתיו אלא כאדם הפונה לטפל באיזה שהוא דבר צדדי, וכמו כן גם תיקון הגוף והנפש הבהמית אין הוא המציאות ומהות איש הישראלי, אלא ניתן לו מהשמים בכדי לבררה ולתקנה, ועיקר מציאות של איש הישראלי הוא נשמתו האלוקית, ועל זה נאמר "מן המקדש לא יצא".

ונמחיש זאת בדרך משל אחד שעומד בשמחת חתונת בו יחידו וכל נפשו וחיותו שקוע בשמחה הגדולה והנשגבה והיא ממלאת כל חושיו וכוחותיו, כל שכלו ומחשבתו נתונה רק לשמחת נשואי בנו, אמנם באמצע החתונה צריך לסדר איזה שהוא בעיה צדדית התופסת חמש דקות מזמנו, כל בר דעת מבין שגם כאשר עסוק הוא בחמש דקות אלו לסדר את הבעיה לא מש ממנו ולו במקצת עוצמת החדוה והשמחה, ומיד לאחר שסיים לטפל בענין חוזר לשמוח כבתחילה, כי מונח בה מכף ראשו ועד רגלו.

בן על האדם לראות את עצמו שכל מציאתו הוא החיים בעולמו של הקב"ה וגם כאשר עוסק בדברים גשמיים מחשיב זאת כדבר שולי וטפל, ותחושת נפשו שחי הוא בצל ה' וזהו מקום חיותו. זהו נקודת הדבקות הריכוז במחשבה כללית העוטפת רוחו ונפשו של האדם ברוממות הקל ובמעלת נשמתו, ועל ידי שני

מחשבות אלו שהם אחד יוכל לחיות בצל השם בכל הזמנים ובכל המקומות 'עולם'
'שנה' 'נפש'.

וכדברי הבעש"ט: כמו האדם שהולך מביתו לחוץ ודעתו לחזור תיכף, ובעת ההליכה
חושב מתי יחזור לביתו, כך יחשוב תמיד בעולם העליון ששם ביתו העקרי
הבורא יתברך שמו, וזהו אף בעת שהוא מדבר בעניני העולם הזה, ויחזור תיכף
מחשבתו לדבוק בראשון.

פרק ה

נסיים את מאמרינו בסיפור מהרה"ק בעל הבית ישראל מגור זי"ע. אחד מהבחורים שהסתופפו בצילו היה נצרך לנסוע לארץ רחוקה וזרה, ונכנס בקודש פנימה לקבל ברכת פרידה, פנה אליו הרבי עם בקשה מיוחדת שזה זמן רב נצרך הוא למכשיר מסויים אשר אפשר להשיגה רק במדינה ההיא, ונפשו בשאלתו אם יוכל להועיל בטובו לרכוש עבורו מכשיר זה. כמובן שהחסיד קיבל על עצמו משימה זו מתוך שמחה וטוב לבב, וכי קלה בעיניו לעמוד לימין רבו בהשגת מכשיר אשר נצרך לה כל כך.

כאשר הגיע הבחור למדינה ההיא התחיל תיכף לחפש ולשוטט בכל החניות בכדי לרכוש את המכשיר, אמנם לא עלתה בידו, באף אחד מהחניות לא היה ניתן להשיגה, וכך הלך והתרוצץ מחנות לחנות כאשר רוב זמנו אשר היה אמור לשהות במדינה ההיא נתונה למטרה אחת ויחידה למלאות רצון רבו, עד שביום האחרון עלה בידו למצוא את המכשיר אשר חיפש כל כך באיזה שהיא חנות נידחת, ויצא משם שמח וטוב לב, כאשר שומר הוא על זה כאוצר של זהב.

תיכף בשובו ארצה נכנס לרבו הק' ומסר לו את המכשיר מתוך חדות הנפש, הרבי התעניין כמה זמן לקח לו להשיג המכשיר, והבחור סיפר לרבי את כל האמת שזה למעשה לקח לו כמעט כל זמן משך שהותו במקום ההוא.

הבית ישראל התחייך ואמר: וכי הייתי נצרך לכך שאתה תביא לפני את המכשיר, הרי הרבה דרכים לפני להשיגה, אלא ידעתי שכאשר תבוא למדינה המלאה בפריצות ושאר מרעין בישין, חששתי שמא תיפול ממדרגתך הרוחנית, לכן היה חפצי שתיהיה עסוק שם עימי כל משך שהותך שם, ובכך לא ישפיע עליך זוהמת הרחובות של מדינה זו.

זהו נקודת דבקות כאשר רצון רבו עמד נגד עיניו שוב לא היה לו זמן להתרכז בשאר ענינים אחרים ותמונת רבו היה נוכח עיניו גם במקום המורחק הזה, לזאת ייקרא דבקות. (מעובד משיעור בעש"ט תש"פ)

